

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Manner, T. & Seitsamo, S. (2021) Uudistuvat sote-palvelut edellyttävät kokonaisvaltaista osaamista. TAMK-blogi, 4.11.2021.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/uudistuvat-sote-palvelut-edellyttavat-kokonaisvaltaista-osaamista/>

Uudistuvat sote-palvelut edellyttävät kokonaisvaltaista osaamista

4.11.2021 — Emmi Suominen

Uudet hyvinvointialueiden sote-palvelut tähtäävät moniin tavoitteisiin ja muuttavat alan toimintatapoja. Palvelut ja niiden tarve ovat muuttuneet, mikä vaatii sosiaali- ja terveystalouden ammattilaisilta uudenlaista osaamista. Myös koulutuksen on taivuttava muuttuvaan sote-alaan. TAMKin yksi tapa vastata muutokseen on HUP - Hoitotyö uudistuvassa perusterveydenhuollossa -kokonaisuus.

Hyvinvointialueet muuttavat toimintatapoja

Heinäkuun ensimmäinen päivä toi odotetun vahvistuksen – hyvinvointialueiden sote-palvelut tulevat olemaan totta! Uudistuksella on monia tavoitteita, kuten asiakaslähtöisyyden ja saavutettavuuden vahvistuminen, palveluiden sujuvuus ja kokonaisvaltaisuus sekä terveyshyödyn lisääntyminen. Ennaltaehkäisyn ja perusterveydenhuollon rooli kokonaisuudessa tulee painottumaan, nykyiset painotukset perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä on tarkoitus kääntää pääläelleen.

Digitalisaatio muuttaa, ja on jo muuttanut, palveluiden käyttöä. Koronaepidemian aikana etäasioinnin määrä kasvoi terveyskeskuksissa yli 20 % (THL, Tilastoraportti 11/2021), erityisesti käynnit lisääntyivät sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan vastaanotoilla. Omaolo.fi on koronaoirearvion myötä tullut laajasti kansan tietoisuuteen ja palvelu toimii jo yli neljän miljoonan asukkaan asuinalueella (DigiFinland 4.3.2021). Digitaaliset terveystarkastukset,

valmennukset ja hoitopolut löytävät yhä paremmin käyttäjänsä. Palveluiden tarve ja tarjonta ovat erilaisia kuin ennen, ja se vaatii terveydenhuollon ammattilaisilta uudenlaista osaamista.

Koulutuksen on kuljettava edellä

Ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden koulutus tuottaa osaamista tähän uudistuvaan sote-alan todellisuuteen. Tampereen ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutuksen profiili on vaativa kliininen hoitotyö, ja siihen vastataan erilaisilla opiskelijalle valinnaisilla opinnoilla. Näistä yhtenä toteutamme perusterveydenhuollon monipuoliseen osaamiseen tähtäävää Hoitotyö uudistuvassa perusterveydenhuollossa -kokonaisuutta (HUP).

HUP rakentuu peruspalvelujen tarpeiden ympärille laaja-alaisesti ja ihmislähtöisesti. Sisällöt käsittelevät näyttöön perustuvasti ja moniammatillisesti kansansairauksia ja perusterveydenhuollon yleisimpiä käyntisyitä rikastettuna joillakin yleisyytensä vuoksi merkityksellä näkökulmilla. Potilastapauksissa käsitellään erilaisia asiointin kanavia, palvelumuotoja, kolmannen sektorin tukea tai teknologian hyödyntämistä. Opinnoissa painottuvat hoitotyön digitaaliset palvelumuodot ja kotona tapahtuva hoitotyö.

HUP-opinnoissa potilastapausten käsittelyn yhteydessä opiskellaan asiakassegmentoinnin merkityksiä, asiakaslähtöisten palvelujen kehittämisen lähtökohtia, hoitoketjuihin nojautumista ja digitaalisen päätöksenteon tuen tai luotettavien tietolähteiden hyödyntämistä. Digiasiointia harjoitellaan, Omaolo-palvelussa perehdytään ammattilaisnäkökulmaan ja etävastaanottoa harjoitellaan myös etädiagnostiikkaan perehtyen. Ikäihmisten potilastapauksia käsitellessä pohditaan palvelurakennemuutosta, vastuusairaanhoitajuutta, toimintakykytiedon (RAI) hyödyntämistä ja asiakaslähtöistä tiedon tuottamista. Kirjaamista tarkastellaan monista näkökulmista, tiedostaen, että laadukas tiedon tallentaminen on tiedon hyödyntämisen ja tiedolla johtamisen perusta.

Opiskelijaa rohkaistaan omassa pienryhmässään tarkastelemaan niin aiempaa osaamistaan kuin potilastapauksessa vaadittavaa osaamista. Potilastapausten kautta opitaan monipuolista, ihmislähtöistä ja empaattista osaamista. Vastuu uuden oivaltamisesta on opiskelijalla, aivan kuten työelämässä valmiilla sairaanhoitajalla. Opettaja ohjaa opiskelijoiden oppimista tavoitteiden mukaisesti.

Työelämäpalautteen mukaan opiskelijoilla on vahvoja valmiuksia asiakasymmärrykseen ja läheisten huomiointiin. He ovat taitavia hoidon tarpeen arvioijia ja tiedon hakijoita. He näkevät kehittämisen mahdollisuuksia ja tarkastelevat hoitamisen vaikutuksia ja terveyshyötyä asiakkaan näkökulmasta. Ja mielellään tukevat erilaisten teknologioiden ja digitaalisten palvelujen käyttöönottoa erilaisissa yksiköissä.

Tunnistat HUPilaisen siitä, että hän haastaa sinua ajattelemaan uusia hoitamisen mahdollisuuksia. Näinhän hyvinvointialueiden kehittyvissä palveluissa pitääkin tehdä!

Lähteet:

DigiFinland 4.3.2021. Omaolo-palvelu laajenee tämän vuoden aikana kattamaan lähes koko Suomen. Ajankohtaista. Luettavissa: <https://digifinland.fi/omaolo-palvelu-laajenee-taman-vuoden-aikana-kattamaan-lahes-koko-suomen/>

Laine L. 2021. Lihavuuden hoito digitalisoitui. Husari 5. 2021.

THL, Tilastoraportti 11/2021, 23.4.2021.

Kirjoittajat:

Taru Manner, lehtori, Sote-yksikkö, taru.manner@tuni.fi

Susanna Seitsamo, johtaja, Sote-yksikkö, susanna.seitsamo@tuni.fi